

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Karla Černína, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **Tesco Stores ČR a.s.**
sídlem Vršovická 1527/68b, Praha 10 – Vršovice

proti
žalované: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 9. 2018, č. j. ČOI 94831/18/O100/3000/18/Ber/Št

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Inspektorát České obchodní inspekce pro Jihomoravský a Zlínský kraj (dále jen „správní orgán“) uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 7 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, a to rozhodnutím ze dne 20. 6. 2018, č. j. ČOI 78354/18/3000/R/L (dále též „rozhodnutí o pokutě“). Přestupku se žalobkyně dopustila tím, že v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele ve dnech 16. 1. 2018, 23. 1. 2018, 28. 1. 2018 a 2. 2. 2018 ve svých provozovnách ve Vyškově a v Brně nesprávně účtovala cenu u celkem 12

druhů výrobků, čímž došlo k rozdílu v ceně v neprospěch spotřebitele v celkové výši 524,80 Kč (pozn. po zásahu odvolacího orgánu došlo ke snížení o 23 Kč).

2. Žalobkyni dále uznal správní orgán vinnou ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 7 písm. v) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustila porušením § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele tím, že dne 22. 11. 2017 nevydala spotřebitelce písemné potvrzení o uplatnění reklamace Deštníku 99 U (zakoupeného dne 2. 11. 2017) se zákonem stanovenými údaji.
3. Za uvedené přestupky uložil správní orgán žalobkyni úhrnnou pokutu ve výši 750 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
4. Na základě odvolání žalobkyně žalovaná ohledně nesprávného účtování 1 ks výrobku, neboť byl dvakrát zakoupen tentýž výrobek, rozhodnutí zrušila a řízení zastavila, dle toho upravila znění výroku I. Nejen v souvislosti s tím, ale zvláště z důvodu zohlednění polehčujících okolností u přestupku spočívajícího v porušení § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele a při zohlednění jiných obdobných případů a výši ukládaných pokut, změnila výrok II. tak, že úhrnnou pokutu snížila na částku 600 000 Kč, ve zbytku napadeným rozhodnutím potvrdila rozhodnutí správního orgánu. Toto rozhodnutí napadá žalobkyně u Krajského soudu v Brně.

II. Obsah žaloby

5. Žalobkyně navrhuje napadené rozhodnutí zrušit, neboť jej co do závěrů o uložené pokutě považuje za nepřezkoumatelné, jelikož správní orgány neuvedly na základě jakých podkladů a z jakých přesně důvodů uložily pokutu v dané výši. Pokud soud napadené rozhodnutí nezruší, navrhuje žalobkyně podle § 65 odst. 3 s. ř. s. moderaci uložené pokuty.
6. K nesprávnému účtování cen žalobkyně uvádí, že se nejednalo o systémové pochybení či snad o její úmyslné jednání. Poukazuje, že v tomto případě bylo vynaloženo přiměřené úsilí k odvrácení spáchání přestupku. Zdůrazňuje, že lidská činnost nemůže být zcela bezchybná, přičemž v prodejnách s více než 25 000 druhy zboží, kde každý druh má svoji cenu, je zjištěná chybovost víceméně zanedbatelná, v podstatě nulová. Co se týče koupě autíček, došlo omylem k dvojitému zaúčtování (ačkoliv měla platit akce 1+1 zdarma), čímž došlo procentuálně k velkému předražení. Jinak bylo nesprávné účtování cen pouze v řádech několika desítek procent navíc, v průměru činilo předražení 28 %. Dle žalobkyně by tato skutečnost ve spojení s lidským pochybením konkrétních zaměstnanců měla být posuzována jako polehčující okolnost.
7. K nevydání písemného potvrzení o uplatnění reklamace, žalobkyně uvádí, že se jednalo o spotřebitelku uplatňující velmi často různé reklamace, které jsou z velké většiny pochybné. Žalobkyně se však v rámci své politiky „yes desk“ snaží vždy zákazníkům maximálně vyhovět, a to i v případech, kdy právní nárok nevznikl. Rovněž v tomto případě v souladu se svou politikou produkt (deštník) okamžitě vyměnila, aniž by zkoumala oprávněnost reklamace. Bohužel přitom došlo k lidské chybě a spotřebitelce nebylo vydáno písemné potvrzení o uplatnění reklamace. Skutečnost, že reklama byla vyřízena na místě a spotřebitelce bylo ihned vyhověno, měly správní orgány zohlednit minimálně jako polehčující okolnost, což neučinily.
8. Uloženou pokutu ve výši 600 000 Kč považuje žalobkyně za nepřiměřeně vysokou. Poukazuje na zásadu proporcionality, přičemž uložená sankce je v rozporu s touto zásadou. Žalobkyně zdůrazňuje, že ačkoliv jí správní orgány kladou k tíži dřívější obdobná porušení stejných povinností, opomíjejí, že ke spáchání předchozích skutků docházelo vždy v jiné provozovně žalobkyně. Každá z provozoven je přitom v určitém rozsahu samostatnou funkcí a ekonomickou jednotkou. Žalobkyni tak nelze přičítat k tíži „recidivu“, neboť ke správním deliktům docházelo v minulosti v jiných provozovnách než nyní. Nelze proto tvrdit, že by žalobkyně ve smyslu zásady individuální prevence neučinila nic, aby zabránila budoucímu páčání protiprávní činnosti. Správní řízení je dle žalobkyně ovládáno vyšetřovací zásadou a správní orgán si má sám opatřovat důkazy i ve prospěch obviněného z přestupku, stejně jako má přihlížet

k polehčujícím okolnostem. Na uvedené však správní orgány rezignovaly, nezohlednily např. to, že žalobkyně po skončení kontrol se správním orgánem spolupracovala. Uloženou pokutu považuje také za rozpornou se zásadou legitimního očekávání, jelikož s ohledem na předchozí rozhodovací praxi žalované má za to, že za totožná porušení byly ukládány pokuty v nesrovnatelně nižší výši. V této souvislosti poukazuje na přílohu k č. j. ČOI 461/18/0100 – počet kontrol za období 1. 1. 2017 – 31. 12. 2017, a na přílohu k č. j. ČOI 89795/18/0100 – počet kontrol za období 1. 1. 2018 – 30. 6. 2018 a na zpracované seznamy, z nichž dle žalobkyně jasně vyplývá, že počet provedených kontrol, počet a celková výše pokut uložených subjektům s obdobným předmětem podnikání je nesrovnatelně nižší, než v případě žalobkyně. Odkazuje ještě na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 690/01 ze dne 27. 3. 2003 (N 45/29 SbNU 417) a zásadu předvídatelnosti postupu orgánů veřejné moci v něm formulovanou. Alternativně navrhla moderaci uložené pokuty.

III. Vyjádření žalované

9. Žalovaná navrhuje podanou žalobou zamítnout, jelikož ji považuje za nedůvodnou. Argumentuje podrobně ke každému žalobnímu bodu. Na svém procesním stanovisku setrvala po celou dobu řízení před soudem.

IV. Jednání před soudem

10. Ve věci proběhlo dne 28. 1. 2021 na žádost žalobce ústní jednání před soudem. V rámci něj účastníci setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích. Soud provedl dokazování listinami připojenými k žalobě [počty kontrol maloobchodu za období 1. pololetí roku 2018 (č. l. 33 – 35 soudního spisu), žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. ze dne 21. 6. 2018 (č. l. 37 spisu) a tabulka nadepsaná jako *Porovnání výše ukládaných pokut (za 01 – 06/2018)* – z č. l. 38 soudního spisu]. Soud z důkazů připojených k žalobě neprovedl ty listiny, jež jsou soudu známy z jeho činnosti a byly provedeny v rámci ústního jednání konaného před Krajským soudem v Brně dne 21. 5. 2020 ve věci týčž účastníků vedené pod sp. zn. 30 A 85/2018 (viz odst. 15 rozsudku zdejšího soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 30 A 85/2018 – 158). Kromě poukazu na dosud uplatněné žalobní body zástupkyně žalobkyně nově namítala chybějící materiální stránku u zjištěných přestupků.

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou.
12. Podle ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
13. Vzhledem k tomu, že žalobkyně v podané žalobě uplatnila námitku nepřezkoumatelnosti, soud se nejprve zabýval otázkou, zda je napadené rozhodnutí žalované způsobilé soudního přezkumu. Případná nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí (ať již pro jeho nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů) by byla vadou natolik závažnou, k níž je soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (*ex officio*) a pro kterou by muselo být rozhodnutí žalované zrušeno dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35).
14. Žalobkyně spatřovala nepřezkoumatelnost rozhodnutí ve skutečnosti, že správní orgán resp., žalovaná neuvedli, na základě jakých podkladů a z jakých důvodů jí byla uložena úhrnná pokuta

ve výši 750 000 Kč, resp. 600 000 Kč. K namítanému důvodu nepřezkoumatelnosti soud uvádí, že správní orgán se v prvostupňovém rozhodnutí podrobně zabýval určením výše pokuty (str. 8 až 10 rozhodnutí). Rovněž žalovaná v napadeném rozhodnutí řádně odůvodnila, z jakých důvodů přikročila ke snížení pokuty. Konkrétně tak učinila na stranách 7 - 9 napadeného rozhodnutí. Z odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů je zřejmé, jaké skutečnosti hodnotili ve prospěch žalobkyně, a jaké naopak v její neprospěch. Vyjádřili se k podstatě spáchaných přestupků, jejich společenské škodlivosti a celkové výši rozdílu deklarované a účtované ceny. Uvedli, že pokuta byla uložena jako úhrnná při souběhu více přestupků, za něž bylo možno uložit pokutu až ve výši 5 000 000 Kč. Žalovaná dále zohlednila kladné vyřízení reklamace na místě dle požadavků spotřebitelky jako polehčující okolnost v případě druhého přestupku a porovnála výši uložené pokuty s pokutami ukládanými v obdobných případech (s přihlédnutím ke skutkovým odlišnostem). V důsledku čehož pak přistoupila ke snížení pokuty o 150 000 Kč.

15. Soud proto uzavírá, že námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí prvního stupně a napadeného rozhodnutí není důvodná, jelikož z obou rozhodnutí je zřejmé, jakým způsobem se správní orgány vypořádaly s námitkou žalobkyně ohledně přiměřenosti uložené pokuty. Jejich závěry jsou srozumitelné a z napadeného rozhodnutí je patrné, na základě jakých úvah byla pokuta uložena.
16. Odpovědnost právnické osoby je v oblasti veřejného práva koncipována převážně na principu objektivní odpovědnosti. Zákon o ochraně spotřebitele nevyžaduje pro vznik odpovědnosti za žalobkyní spáchané přestupky zavinění. Ke vzniku odpovědnosti tak postačuje, jsou-li naplněny zákonné znaky přestupku bez nutnosti prokazovat formu zavinění odpovědného subjektu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 9 As 36/2007-59, č. 1533/2008 Sb.). Stejně tak je tomu i v případě přestupků podle § 24 odst. 7 písm. a) a v) zákona o ochraně spotřebitele.
17. Skutková zjištění v dané věci nejsou mezi účastníky sporná. Žalobkyně tedy uvedené jednání, tak jak je výše popsáno skutkově nezpochybňuje. Zákonné znaky přestupků vymezené v § 24 odst. 7 písm. a) a v) zákona o ochraně spotřebitele tak byly naplněny. Jak vyplývá z předchozího bodu, žalobkyně nemůže rovněž zpochybnit ani své zavinění, jelikož se jedná o objektivní odpovědnost. V této souvislosti tak soud chápe argumentaci žalobkyně tak, že se žalobkyně domnívá, že splnila podmínky liberace podle § 21 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.
18. Žalobkyně v řízení nerozporuje, že právě ona je osobou odpovědnou za přestupek podle § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele. Bylo v této situaci na žalobkyni, aby prokázala, že vynaložila veškeré úsilí, které na ni lze požadovat, aby vzniku deliktu zabránila. Žalobkyně však v žalobě pouze obecně konstatovala, že vynaložila přiměřené úsilí k odvrácení přestupku. V předchozích podáních sice poukazovala, že může docházet k zapomenutí cenovek z doby slevové akce. I kdyby soud připustil, že k takovému jednání skutečně může ojediněle docházet, nemůže se žalobkyně do budoucna plošně zbavit odpovědnosti za tento druh přestupku uvedeným (ničím nepodloženým) tvrzením. Pokud žalobkyně seznámí spotřebitele s cenou výrobku prostřednictvím regálové cenovky, musí tuto cenu rovněž účtovat. Žalobkyně je povinna organizovat své podnikání takovým způsobem, aby dostála všem svým zákonným povinnostem, což platí i v rovině personální. Za chování svých zaměstnanců nese žalobkyně odpovědnost, a pokud pochybil její zaměstnanec (jak v případě nesprávného účtování, tak v případě nevydání písemného potvrzení o uplatnění reklamace), toto pochybení je v rovině zákona o ochraně spotřebitele pochybením žalobkyně samotné. Z projednávaných kontrol a předloženého správního spisu vyplývá, že jednotlivé položky byly účtovány správně nebo v neprospěch spotřebitele. V neprospěch žalobkyně nebyla účtována ani jedna položka. Ani množství nabízeného zboží, na které žalobkyně odkazuje, ji nemůže zbavit odpovědnosti. Množství nabízeného zboží je ostatně zcela svobodným rozhodnutím žalobkyně a nelze jej použít jako liberační důvod a ani jako polehčující okolnost.

19. Ve vztahu k námitce, že chybovost je v podstatě nulová, soud v první řadě uvádí, že žádnou minimální míru chybovosti zákon o ochraně spotřebitele neobsahuje. Žalobkyně posuzuje míru chybovosti pouze ze svého pohledu ve vztahu k množství nabízeného zboží a závažnost celkové újmy posuzuje z pohledu svých tržeb. Spotřebitel však nekupuje celý nabízený sortiment a jeho finanční možnosti nejsou bezbřehé. Optikou jednotlivých zákazníků, většinou fyzických osob, a jejich omezeného rozpočtu tak míra chybovosti v těchto případech představovala poměrně značné částky, zvláště v případě kontroly provedené dne 2. 2. 2018, kdy bylo nesprávně účtováno několik set korun, a sice 395,80 Kč, což je velmi citelný zásah do peněženky spotřebitele. U nesprávně účtovaných produktů se v průměru jednalo o 24,60 % předražení oproti jejich deklarované ceně. S ohledem na uvedené, soud nesdílí názor žalobkyně, že by se jednalo o bagatelní částky či akceptovatelnou míru chybovosti.
20. Ve vztahu k přestupku podle § 24 odst. 7 písm. v) zákona o ochraně spotřebitele, tedy nevydání spotřebiteli písemného potvrzení o reklamaci se stanovenými údaji, soud uvádí, že v této věci se žalobkyně pokouší liberovat tím, že reklamace byla kladně vyřízena již namísto, a že při nevydání došlo k lidské chybě (opomenutí).
21. Povinností prodávajícího je podle § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele *vydat spotřebiteli písemné potvrzení o tom, kdy spotřebitel právo uplatnil, co je obsahem reklamace a jaký způsob vyřízení reklamace spotřebitel požaduje; a dále potvrzení o datu a způsobu vyřízení reklamace, včetně potvrzení o provedení opravy a době jejího trvání, případně písemné odůvodnění zamítnutí reklamace*. Jak plyne z tohoto ustanovení, je povinností prodejce písemné potvrzení vydat vždy bez ohledu na okolnosti řešení reklamace, tedy i v případě jejího okamžitého kladného vyřízení. V budoucnu může dojít například k opakovaným výskytům závady, spotřebitel by tak opakovanost závad mohl prokázat právě prostřednictvím předmětného potvrzení. Bez něj by to však šlo jen velmi obtížně. Potvrzení může dále sloužit při uplatňování nároku na úhradu nákladů vynaložených spotřebitelem v souvislosti s reklamací, což ostatně v daném případě spotřebitelka učinila. Lze tedy uzavřít, že ani kladné vyřízení reklamace na místě s plným vyhověním požadavků spotřebitele nezbavuje prodávajícího povinnosti vydat písemné potvrzení o uplatnění reklamace se všemi náležitostmi dle § 19 odst. 1 (přičemž poznámky učiněné na účetní doklad ze dne 2. 11. 2017 za takové potvrzení nelze považovat), jelikož se jedná o důležitý v budoucnu uplatnitelný doklad. K tomu soud dále uvádí, že tzv. politika „yes desk“ je vnitřní záležitostí žalobkyně, zákon jí nařizuje pouze reklamaci přijmout, v určité lhůtě vyřídit a vystavit spotřebiteli potvrzení. Na odpovědnosti žalobkyně to proto nemůže ničeho změnit. Skutečnost, že reklamace byla ihned na místě vyřízena ke spokojenosti spotřebitelky výměnou zboží, může mít vliv toliko na určení výše pokuty, jelikož v daném případě závažnost přestupku není tak vysoká. Ačkoliv správní orgán k tomuto nepřihlédl, tuto vadu zhojila svým rozhodnutím žalovaná, která právě tuto okolnost za polehčující považovala a promítla ji do úvahy o výši pokuty (pokuta byla snížena). Co se týče opomenutí zaměstnance žalobkyně vydat potvrzení, odkazuje soud na skutečnost, že za chování svých zaměstnanců nese odpovědnost žalobkyně.
22. Dále soud přistoupil k hodnocení zákonnosti uložené pokuty a dospěl k závěru, že tato byla uložena zcela v souladu se zákonem. Předmětem posouzení ze strany soudu je primárně to, zda byla pokuta uložena v zákonem stanoveném rozmezí a zda je řádně odůvodněna. Uložená pokuta je výrazem volného uvážení správního orgánu a soudní přezkum je ve velké míře omezen. Nejvyšší správní soud konstatoval, že ukládání pokut je výrazem diskrečního práva správního orgánu, přičemž tato oblast je soudní kontrole podrobena pouze tehdy, pokud správní orgán při ukládání pokuty překročil meze uvážení, vybočil-li z nich nebo dokonce volné uvážení zneužil (rozsudek ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36).
23. K posuzování zákonnosti uložené pokuty se nyní rozhodující senát zdejšího soudu obsáhle vyjádřil v jiné věci žalobkyně, a sice v rozsudku ze dne 21. 5. 2020, č. j. 30 A 85/2018-158. V podrobnostech tak soud na tento rozsudek odkazuje. Zejména vycházel z předchozí bohaté judikatury Nejvyššího správního soudu (např. již citovaný rozsudek NSS č. j. 1 Afs 1/2012-36,

rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62, publ. pod č. 225/2004 Sb. NSS, usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, publ. pod č. 2092/2010 Sb. NSS, rozsudek NSS ze dne 14. 8. 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58) a Ústavního soudu [nález sp. zn. Pl. ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002 (N 105/27 SbNU 177; 405/2002 Sb.), nález sp. zn. Pl. ÚS 38/02 ze dne 9. 3. 2004 (N 36/32 SbNU 345; 299/2004 Sb.)]. Při posuzování zákonnosti uložené pokuty soud zkoumá, zda správní orgán zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jsou jeho úvahy racionální, ucelené, koherentní, logické a zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil. Při zkoumání výše pokuty je nutno kromě rozpětí zákonné sazby sankce přihlídnout i ke konkrétním skutkovým okolnostem věci. Dále je samozřejmě důležité, zda není uložena pokuta pro subjekt likvidační.

24. Úvahy správního orgánu a žalované naplňují všechna uvedená kritéria. Správní orgány při ukládání pokuty postupovaly v souladu s § 35 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky. Z rozhodnutí prvního stupně jasně vyplývá, že správní orgán při rozhodování přihlédl k povaze a závažnosti přestupků, jakož i k objektu přestupků (chráněnému zájmu), intenzitě protiprávních jednání, způsobu jejich spáchání a k jejich následkům a okolnostem, za nichž byly spáchány. Dále přihlédl k povaze činnosti žalobkyně, dále k recidivě žalobkyně a také k tomu, že spáchala více přestupků v souběhu, uplatnil proto zásadu absorpční. Při ukládání pokuty vážil fakt, že nejvyšší možná sankce je do 5 mil. Kč, přičemž zohlednil i účel sankce. Všechny přestupky žalobkyně považovaly správní orgány za nedbalostní. Žalovaná k tomu v napadeném rozhodnutí vypořádala další námitky z odvolání žalobkyně, opět přihlédla k výše uvedenému a zvážila všechny polehčující a přitěžující okolnosti, poté rozhodnutí správního orgánu částečně korigovala (zohlednila snížení rozdílu v neprospěch spotřebitele, jiné obdobné případy a výši ukládaných pokut, shledala polehčující okolnost, ke které správní orgán prvního stupně nepřihlédl).
25. Žalobkyně nyní nesouhlasí s tím, že jí správní orgány přičetly k tíži dřívější potrestání, jelikož stejné přestupky byly v minulosti spáchány na jiných provozovnách žalobkyně. Tuto obranu považuje soud za účelovou. Žalobkyně je totiž z hlediska správního trestání jediným subjektem, množství provozoven je jejím vlastním obchodním rozhodnutím a na její právní odpovědnost to nemá žádný vliv.
26. Ve vztahu k porušení povinnosti podle § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele, tedy k nesprávnému účtování, uvedly správní orgány, že spotřebitel oprávněně a zcela samozřejmě předpokládá, že jím vybrané zboží bude účtováno za ceny, se kterými byl seznámen v okamžiku nabídky, tedy ceny uvedené u zboží na regále. Jedná se o typický způsob spáchání tohoto přestupku. V neprospěch žalobkyně správní orgány posuzovaly zejména následek přestupku, tedy výši přímé újmy spotřebiteli a obtížnou možnost její odstranitelnosti v případech nesprávného účtování ve dnech 23. 1. 2018, 28. 1. 2018 a 2. 2. 2018, s tím, že u některých výrobků došlo k předražení o 100 % deklarované ceny (autíčko akce 1+1 zdarma) a také dřívější sankcionování za tentýž přestupek. Soud nesouhlasí s žalobkyní, že by situace, kdy bylo nesprávně zaúčtováno i druhé autíčko měla být hodnocena mírněji. Naopak je to spíše žalobkyni přitěžující, neboť akce 1+1 zdarma je pro spotřebitele mnohdy jedinou motivací, proč daný výrobek zakoupí. Nalákat jej na takovou koupi a poté účtovat o 100 % více je zcela nemístné. Oproti tomu ve prospěch žalobkyně hodnotily nízkou výši nesprávně účtované částky při kontrole dne 16. 1. 2018. Dále též spolupráci žalobkyně, kterou napomohla k efektivnímu a hospodárnému průběhu kontrol, jak vyplývá ze str. 9 rozhodnutí o pokutě. Soud tedy námitce, že správní orgány tuto skutečnost nezohlednily, nepřisvědčil.
27. Ve vztahu k porušení povinností podle § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele považovaly správní orgány způsob a následek tohoto přestupku za obvyklé, zdůraznily ale, že se jedná o důležitý doklad při uplatňování práv z vadného plnění v budoucnu. Žalovaná k tomu však dodala, že ve prospěch hodnotila následek v podobě kladného vyřízení reklamace na místě, jelikož porušení povinností mělo pro spotřebitelku minimální potenciální následky.

28. Žalovaná dle soudu správně ve prospěch žalobkyně nezohlednila skutečnost, že provozuje širokou síť provozoven, neboť podnikání ve větším rozsahu není důvodem k větší toleranci při porušování zákona. Jak soud uvedl již dříve, je povinností žalobkyně organizovat své podnikání takovým způsobem, aby dostála všem svým zákonným povinnostem, a to platí i v tomto ohledu. Je to pouze žalobkyně, která rozhoduje o rozsahu a způsobu organizace svého podnikání.
29. Soud tak k této námitce uzavírá, že úvahy správních orgánů při určení výše pokuty ob stojí. Správní orgány dostatečně a úplně zohlednily zavinění žalobkyně, závažnost spáchaných přestupků, způsob jejich spáchání, následky a okolnosti, za nichž byly spáchány, včetně jejich společenské nebezpečnosti. Za důležitou okolnost považovaly správní orgány výši újmy způsobené spotřebiteli, jakož i souběh více přestupků a jejich opakované dopouštění se ze strany žalobkyně. Není sporu o tom, že pokuta byla uložena v zákonném rozmezí do 5 000 000 Kč, soud neshledal, že by správní orgány při jejím ukládání vybočily z mantinelů stanovených zákonem, přičemž pokuta byla uložena ve výši 12 % horní hranice. Pokuta v této výměře zohledňuje rovněž požadavek preventivní i represivní funkce sankce, tak by nebyla pro žalobkyni zanedbatelná a byla v její majetkové sféře přiměřeně znatelná. Dle soudu uložená pokuta nijak nevybočuje z dosavadního rozhodování žalované v obdobných věcech, proto námitce žalobkyně týkající se rozporu s dosavadní praxí správních orgánů a porušení legitimního očekávání, nepřisvědčil. Žalobkyně svou námitku opírá o přiložené seznamy s porovnáním výše ukládaných pokut. Jakkoli by z těchto seznamů mohlo vyplývat, že žalobkyni jsou ukládány pokuty ve vyšší výši než jiným obchodním řetězcům (zejm. při srovnání obchodních řetězců s obdobným procentním podílem porušení zákona o ochraně spotřebitele), nelze z těchto kusých informací (bez znalosti rozsahu konkrétního pochybení, jeho intenzity, resp. výši újmy způsobené spotřebiteli) činit závěry o porušení správní praxe při ukládání pokut. Z těchto seznamů tedy bez vztahu ke konkrétním skutkovým okolnostem, nemůže soud vycházet. V této souvislosti soud naopak považuje za relevantní a srovnatelná rozhodnutí, jež žalovaný ocitoval v napadeném rozhodnutí na str. 8, jelikož poskytují podrobnější vhled do praxe žalovaného při ukládání pokut. Jedná se např. o rozhodnutí č. j. ČOI 92396/18/O100/3000/18/Ber/Št, kterým bylo rozhodnuto ve věci uložení pokuty ve výši 500 000 Kč pro porušení povinnosti podle § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele, nebo v rozhodnutí č. j. ČOI 119733/16/O100/3000/16/HI/Št, kterým bylo rozhodnuto ve věci uložení úhrnné pokuty ve výši 600 000 Kč pro porušení povinnosti podle § 3 odst. 1 písm. c) a podle § 12 a § 18 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Odůvodnění žalované na str. 8 napadeného rozhodnutí svědčí dle soudu o tom, že žalovaná přikročila ke snížení pokuty na částku 600 000 Kč mj. proto, že její původní výši 750 000 Kč shledala, právě s ohledem na svou praxi v jiných obdobných věcech, jako nepřiměřenou. Lze proto uzavřít, že výše pokuty uložené žalobkyni po tomto korigování ze strany žalované ze správní praxe žalované nijak nevybočovala. Po zhodnocení výše uvedeného má soud za to, že napadené rozhodnutí není v tomto směru excesem.
30. K námitce chybějící materiální stránky zjištěných přestupků, jenž byla zástupkyní žalobkyně nově nad rámec žalobních bodů uplatněna v rámci nařízeného jednání, soud především konstatuje, že není takovouto námitkou oprávněn věcně projednat, neboť byla uplatněna po zákonem stanovené lhůtě, určené pro uplatňování řádných žalobních bodů. Z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2020, č. j. 10 As 156/2018 – 110 mj. vyplývá, že také v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým byl uložen správní trest za přestupek, soud přezkoumává rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž nepřihlíží k neuplatněným důvodům nezákonnosti napadeného rozhodnutí, včetně nenaplnění materiálního znaku přestupku. Ve vztahu k porušení ust. § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, kam především tato opožděná námitka směřovala, nelze hovořit o chybějícím materiálním znaku tohoto přestupku, což je patrné z úvah žalované ohledně tohoto přestupku i z odst. 22 tohoto rozsudku. Ve vztahu k tomuto přestupku nebyly v zákonem stanovené lhůtě uplatněny žádné jiné námitky, než takové, jenž jsou soudem vypořádány shora.

31. Soud dospěl k závěru, že pokuta byla v napadeném rozhodnutí uložena v souladu se zákonem a je přiměřená okolnostem projednávaného případu.
32. Co se moderační pokuty týká, soud postupoval podle § 78 odst. 2 s. ř. s. a hodnotil, zda není uložena pokuta zjevně nepřiměřená. Jak již soud konstatoval výše, není jeho úlohou hledat ideální výši pokuty namísto správních orgánů. Moderační právo soudu je vyhrazeno pro případy zjevného nepoměru uložené sankce vůči rozsahu, závažnosti a následkům deliktního jednání, s návazností na majetkové poměry postihované osoby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 4. 2017, č. j. 6 As 248/2016-26). Soud tedy uzavírá, že může zasáhnout do uvážení správního orgánu a moderovat pokutu, pouze pokud je zjevně nepřiměřená (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2018, č. j. 9 As 55/2017-93), přičemž „běžná“ nepřiměřenost zpravidla zásah soudu do správního uvážení neodůvodňuje. Za zjevně nepřiměřenou přitom zpravidla nebude možné označit pokutu uloženou při spodní hranici zákonné sazby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62), byť samozřejmě není vyloučeno, aby i takováto pokuta byla s ohledem na mimořádné okolnosti konkrétního případu označena jako zjevně nepřiměřená.
33. Soud dospěl k závěru, že uložena pokuta není zjevně nepřiměřená a proto nepřistoupil k její moderační. Výše uložené pokuty dle soudu odpovídá skutkovým okolnostem případu i závažnosti přestupkového jednání žalobkyně. V této souvislosti soud poukazuje na své výše uvedené závěry k přestupkovému jednání žalobkyně. Je nutné připomenout, že pokuta musí představovat znatelný finanční postih majetkové sféry delikventa a musí obsahovat i represivní složku. Pokud by tomu tak nebylo, postrádala by pokuta smysl. S ohledem na celkový rozdíl v účtování, souběh přestupků, recidivu žalobkyně a ukládané pokuty v obdobných případech nepovažuje soud pokutu ve výši 12 % ze zákonného rozmezí za zjevně nepřiměřenou.

VI. Závěr a náklady řízení

34. Krajský soud na základě výše uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, proto ji postupem podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Neshledal rovněž, že by byly dány důvody pro moderační sankce, resp. pro upuštění od ní podle § 78 odst. 2 s. ř. s.
35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, však žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. ledna 2021

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu